

N:o 171.

Af herr **Berg** i Staby, *om anslag till inköp och profning af arbetsbesparande amerikanska jordbruksredskap.*

Sedan Riksdagen år 1906 på grund af nådig proposition i ämnet beviljat 7,000 kronor till bestridande af kostnaderna för utsändande af en person till Nordamerikas Förenta stater och Kanada för att där studera jordbrukets teknik och tekniska hjälpmedel, har Kungl. Maj:t lämnat direktören Victor Jonsson i uppdrag att företaga denna studieresa, hvilken han ock utfört under år 1907. Öfver sina därvid gjorda erfarenheter har herr Jonsson sedan utgifvit en utförlig berättelse, hvilken ock utdelats till Riksdagens ledamöter. I denna berättelse framhåller författaren, att de arbetsbesparande metoder och redskap, om hvilka han under sin resa tagit kännedom, svårligen kunde förordas till användning i vårt land, förrän det blifvit pröfvadt, huruvida de passa för vårt jordbruk, som arbetar under väsentligt olika förhållanden. En sådan profning kan emellertid, enligt författarens uppfattning, knappt väntas från enskilda jordbrukare, hvilka hvarken torde vilja offra medel eller äga kompetens att utföra densamma, hvarför den synes böra utföras af redskapsprofningsanstalten. Dessa uttalandens riktighet torde icke kunna bestridas. Man skulle emellertid kunna tänka sig, att införskaffandet af redskap, sedan nu deras möjliga användbarhet blifvit påpekad i en officiell berättelse, skulle ligga i redskapshandlares och redskapsagenters intresse, men man torde ej alltför mycket få bygga på en sådan förväntan. Knappt något af de redskap, som i berättelsen framhållas som värda att införas, är för fackmannen okänt, utan de hafva i allmänhet redan blifvit kända genom facklitteratur och priskuranter, och helt säkert hade de teknici, som med statsunderstöd besökte de två senaste världsutställningarna i Förenta staterna, tillfälle att där se dem —, men intet har från deras sida i saken åtgjorts.

Då Riksdagen, i full insikt om vikten af att jordbrukets största utgiftspost, arbetskostnaden, nedbringas, tagit det första steget att från det land, som i afseende härå kommit längst, Förenta staterna, skaffa kännedom om medlen för detta ändamåls vinnande, synes det mig endast vara en själffallen följd, att Riksdagen äfven tager det andra nödvändiga steget för ändamålets förverkligande genom att tillse, att dessa medel till arbetsbesparing blifva i landet profvade och förevisade. Det vore därför önskvärdt, att Riksdagen till Kungl. Maj:ts förfogande ställde medel för inköp af sådana redskap, som i den nämnda berättelsen omnämnas såsom värda en profning. I en till kungl. landtbruksstyrelsen ställd skrift har direktören Jonsson föreslagit inköp af 2 exemplar af hvardera af ett antal i skrifvelsen anförda redskap för att sedan anställa profning af dem och angifvit den härför nödiga kostnaden till 17,000 kronor. I infordradt utlåtande har styrelsen för redskapsprofningssanstalten reducerat summan för inköp och profningskostnad till 15,000 kronor, och denna summa har ock kungl. landtbruksstyrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte för ändamålet ställa till landtbruksstyrelsens förfogande.

Huru Kungl. Maj:t kommer att i denna sak besluta, är mig icke känt, men då det vore synnerligen önskvärdt, att denna anskaffning och profning af amerikanska arbetsbesparande maskiner blefve verkställd i så god tid, att redskapen kunde förevisas och redogörelsen för profningsresultatet blifva offentliggjordt vid det år 1911 instundande allmänna svenska landtbruksmötet, har jag velat draga denna sak under Riksdagens profning. Emellertid synes det mig, som skulle det vara tillräckligt, att blott ett exemplar af hvarje redskap införskaffades, och då några af dem redan finnas införskrifna af kungl. landtbruksakademien, synes den begärda summan kunna afsevärdt nedbringas.

Jag tillåter mig därför hemställa,

att Riksdagen ville till Kungl. Maj:ts förfogande för inköp och profning af arbetsbesparande amerikanska jordbruksredskap ställa ett anslag för en gång å åtta tusen kronor.

Stockholm den 26 januari 1909.

O. Alfr. Berg.